

**En medborgare
som alla andra!**

Valprogram 2014

Funktionshinder – Funktionsnedsättning

Funktionshinder(disability) relaterar till omgivningen som kan hindra eller vara tillgänglig. Funktionshinder finns i relationen mellan en persons funktionsförmåga och samhällets grad av tillgänglighet.

Funktionsnedsättning(impairment) relaterar till personers funktionsförmåga.

Funktionshinder kan elimineras eller minskas med politiska beslut.

När man talar om individer används begreppet person med funktionsnedsättning för att markera att personen är viktigare än funktionsnedsättningen.

En skada eller sjukdom som leder till funktionsnedsättning kan inträffa redan i fosterstadiet eller senare i livet. Personer med funktionsnedsättning innefattar bland annat varaktiga fysiska, psykiska, intellektuella eller sensoriska funktionsnedsättningar.

Handikappföreningarna Östergötlands och funktionshinderspolitikens mål

är att alla människor med funktionsnedsättning ska ses som medborgare som alla andra med lika rätt och lika möjligheter att bestämma över sina liv.

För det krävs att samhället identifierar och undanröjer hinder för full delaktighet, förebygger och bekämpar diskriminering samt skapar förutsättningar för självständighet och självbestämmande.

En viktig utgångspunkt är FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och konventionen för barnets rättigheter.

Var femte väljare berörs, mer än 100.000 Östgötar.

Vår viktiga roll i samhället

Alla människors lika rätt och värde. Hinder i samhället är en demokratifråga, och inget särintresse.

Medvetenheten hos beslutsfattare om de demokratiska värdena av funktionshindersrörelsens medverkan behöver höjas. Insikter och kunskaper om konsekvenser av beslut inom olika sakområden krävs i utveckling av ett demokratiskt samhälle.

Därför behövs Handikappföreningarna Östergötlands röst.

Skapa fler jobb

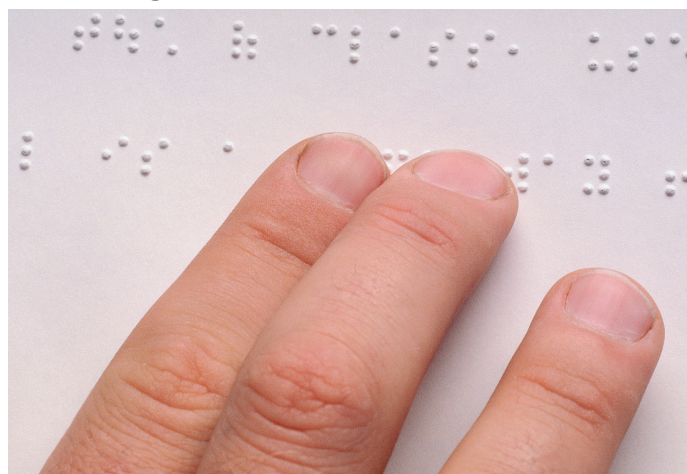
Av personer med funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga har endast 44 % arbete. (75% i befolkningen.) Av alla inskrivna på arbetsförmedlingen har 26 % funktionsnedsättning.

Sysselsättningsgraden måste öka. Stat, landsting och kommuner måste ta sitt ansvar och erbjuda personer med funktionsnedsättning praktik, arbete och en möjlighet att stanna kvar i arbete efter sjukdom eller skada.

Generell tillgänglighet brister i arbetslivet och dåliga attityder leder till att man inte anställer. Beslutsfattare och arbetsgivare måste förstå att personer med funktionsnedsättning inte bara är kunder, patienter, klienter, bidragstagare utan är även en outnyttjad arbetskraftsresurs.

Landstinget och regionförbundet bör därför se över policys för personalfrågor så att den öppnar upp för att anställa personer med funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga

Ett mål bör vara att 5 % av alla anställda är personer med funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga.

Person som fått en funktionsnedsättning som vuxen måste i första hand ges möjlighet till fortsatt anställning på sin arbetsplats. En aktiv rehabilitering och stöd till arbetsgivare måste till.

Den sociala ekonomin är ett alternativ som kan bidra till nya jobb. I ett socialt företag får alla möjlighet att arbeta 100 % av sin förmåga. Sociala företag erbjuder arbetsträning och rehabilitering. Många känner att man tar makten över sitt eget liv. Landstinget kan aktivt medverka till att skapa nya jobb genom integrerade arbetskooperativ i samverkan med funktionshindersrörelsen.

Ändra Socialförsäkringen

Socialförsäkringen ger **inte** ett fullgott skydd för den som inte kan arbeta på grund av funktionsnedsättning. Antalet beviljade förtidspensioner minskar utom bland ungdomar. Utan arbete eller försörjning genom socialförsäkringen, tvingas fler leva på kommunalt försörjningsstöd eller försörjas av anhöriga. De kompensatoriska insatserna för att täcka merkostnader som orsakas av funktionsnedsättning, täcker inte de faktiska kostnaderna, vilket drabbar även den som har en förvärvsinkomst.

Att leva med en funktionsnedsättning är en riskfaktor för fattigdom och onödig ohälsa.

Möjligheterna till försörjning bland personer med funktionsnedsättning är en ödesfråga för Sverige som välfärdsland och är därför en viktig valfråga i valrörelsen 2014.

Fler med bättre utbildning

- I yrkesverksam ålder har ca 30 % av personer med funktionsnedsättning eftergymnasial utbildning.
- 70% av grundskolorna och 81 % av gymnasieskolorna har brister i sitt arbete med särskilt stöd.
- Bland unga med funktionsnedsättning är 21 % ganska eller mycket missnöjda med sin skolsituation.
- 16 % av barn med funktionsnedsättning blir mobbade.

Vi måste få en skola som tar hänsyn till individens behov av stöd för att klara sin skolgång, vilket står

i skollagen. Därför måste skolan vara tillgänglig utifrån fysisk tillgänglighet, information och kommunikations tillgänglighet och tillgänglig pedagogik.

Varje elev måste få stöd för att nå högsta möjliga studieresultat.

Våra universitet och högskolor ger idag stöd till studerande med funktionsnedsättning vilket är bra. men ibland får personer besked om kursstart sent och har svårt att ordna alla kringförutsättningar och tackar därför nej. Vi vill att man ska ha möjlighet till en senare start eller bli garanterad en plats vid nästa antagningstillfälle.

Studievägledare ska även vägleda i vart studierna skulle kunna fungera bäst utifrån funktionsnedsättning och inte bara vid den egna utbildningen.

Vi vill även att olika uppdragsutbildningar i sin upphandling ska ställa krav på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Folkhögskolan har ofta blivit en studieform som gjort det möjligt för många med funktionsnedsättning att studera. Mer resurser till Folkhögskolorna behövs för att kunna ge särskilt stöd.

Staten behöver se över möjligheten att för personer med funktionsnedsättning att studera likt det system som finns för personer som kommer från ett annat land. 75% bidrag och 25% CSN lån. Det skall göra det möjligt för många att anpassa studietiden och att våga studera och slippa bekymra sig över om man får jobb i framtiden för att kunna betala av studielån.

Vård efter behov

Sjukvård är den viktigaste valfrågan för väljarna men politiker diskuterar ägandeformer och vårdvalssystem.

Politiker har en helt annan, och mer positiv, bild av hur bra sjukvården är än vad både allmänhet och sjukvårdspersonal har. Speciellt när det gäller hur läget kommer att vara om några år, då är sjukvårdspersonal lika skeptiska som allmänheten.

Tillgänglighet (att komma i kontakt) och bemötande är det viktigaste för allmänheten

Ojämligheten mellan landstingen är stor, men var finns lösningarna.

Problem finns med att nya innovativa läkemedel, hjälpmedel och vårdformer inte används.

Det borde vara enkelt: Prioritera efter behov.

Kanske är det bra med möjligheten att välja vårdcentral men vad är det jag väljer. Geografisk placering eller kvalitet?

Kanske är det bra att alla har rätt till att komma i kontakt med vården genom vårdgarantin men den håller inte måttet. Den måste bli mer flexibel och jämlik. Socialstyrelsens årliga rapport och en intervjustudie av Sveriges läkarförbund visar att det är problem med undanträngning av tidskrävande åtgärder i hela vårdkedjan och av patienter som befinner sig i utredning och eftervård. Kömiljarden ger kraftiga styreffekter och de nuvarande ersättningsprinciperna stödjer inte en prioritering av patienter med stora vårdbehov. Se därför till att hela vårdkedjan omfattas av vårdgarantin, inför en bedömningsgaranti och behandlingsgaranti i den specialiserade sjukvården.

Rehabilitering är oerhört viktigt för många grupper och den måste ske i anslutning till skada/

sjukdom. En bra rehabilitering kan vara skillnaden mellan att återgå till ett bra liv eller att få bestående funktionsnedsättning. Många behöver dessutom återkommande rehabilitering för att inte försämrats i sin sjukdom

Statusen för rehabilitering och habilitering måste höjas i vårdkedjan.

Öka patientens makt i vården.

Tillgänglighet

Arbetet med att göra Sverige tillgängligt för alla människor som lever här går för långsamt. Retoriken talar ett språk, styrning och genomförande talar ett annat. Handisam är allvarligt orolig över att arbetet inte går tillräckligt snabbt i landets myndigheter, landsting och kommuner.

Frågorna har svårt att få fäste i ledningen hos organisationer, att det går att komma undan med att prestera svagt. Ett steg vore att jämställa otillgänglighet med diskriminering och att det blir lag.

Inför Tillgänglighetsdatabasen (TD) i den nya Länsorganisationen och ta fram policy som stärker arbetet med tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Inför tillgänglighetskriterier i upphandling av varor och tjänster i offentlig sektor.

Offentlig verksamhet ska bedrivas i lokaler som är fysiskt tillgängliga för besökare och anställda. Tillgängliga miljöer är en förutsättning för många.

Det handlar inte bara om trösklar och ramper utan även om kontrast för att orientera och förflytta sig, ledstänger, belysning/ljus, ljud, taluppfattbarhet m.m.

Även information och kommunikation till medborgare måste göras på ett tillgängligt sätt.

Tillgänglig verksamhet handlar om att kunna vara delaktig som anställd eller studerande. Det är vår gemensamma arbetsmiljö det handlar om.

Samverkan

Östergötland står inför att slå samman Landstinget och Regionförbundet Östsam till en organisation till 2015. De flesta frågor som den nya organisationen ska arbeta med rör personer med funktionsnedsättning.

Handikappföreningarna Östergötland är en utmärkt samarbetspart och resurs i samhället. Vi erbjuder kunskap om funktionsnedsättning, tillgänglighet och bemötande. Vi vill vara en aktiv dialogpart och medverka till att ta fram policy, program och handlingsplaner som rör människor med funktionsnedsättning, på alla samhällsområden för att tillförsäkra delaktighet och jämlikhet.

Bjud in till samverkan nu!

Handikappföreningarna Östergötland är en samarbetsorganisation för 35 handikappföreningar med ca 22 000 medlemmar!

Handikappföreningarna Östergötlands uppgift är att arbeta med övergripande och gemensamma frågor. Prioriterade områden är tillgänglighet, bemötande, hälso- och sjukvård, arbete och utbildning.

Handikappföreningarna Östergötland
Västra vägen 32, 582 28 Linköping
Telefon 013-12 30 60

E-post info@hso-ostergotland.org
Hemsida www.hso-ostergotland.org